

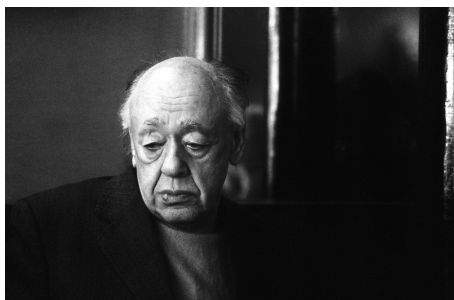
Йожен Йонеско

ПЛЕШИВАТА ПЕВИЦА. УРОКЪТ. СТОЛОВЕТЕ.

НОСОРОГ. КРАЛЯТ УМИРА

Превела от френски Бояна Петрова

ИК "КОЛИБРИ" София, 1999

Йожен Йонеско

ПЛЕШИВАТА ПЕВИЦА

Антипиеса

ДЕЙСТВАЩИ ЛИЦА

Господин СМИТ

Госпожа СМИТ

Господин МАРТИН

Госпожа МАРТИН

МЕРИ, прислужница

КАПИТАНЪТ, началник на пожарникарите

Английска буржоазна обстановка с английски кресла. Английска вечер. Господин Смит, англичанин, седи в креслото си, обут в английски пантофи, пуши английска лула и чете английски вестник край английска камина. Има английски очила и английски мустачки. До него, настанена в друго английско кресло, госпожа Смит, англичанка, кърпи английски чорапи. Дълго английско мълчание. Английският стенен часовник отмерва седемнайсет английски удара.

Г-жа СМИТ. Я виж, вече е девет. Ядохме супа, риба, картофи със сланина, английска салатата. Децата пиха английска вода. Добре си хапнахме тази вечер. То е, защото живеем в околностите на Лондон и се наричаме Смит.

(Господин Смит продължава да чете и цъпка с език.)

Г-жа СМИТ. Картофите са много вкусни със сланина, олиото в салатата не беше гранясало. Олиото на бакалина от ъгъла е много по-доброкачествено от олиото на бакалина отсреща и дори е по-добро от олиото на бакалина долу до реката. Но не казвам, че тяхното олио е лошо.

(Господин Смит продължава да чете и цъпка с език.)

Г-жа СМИТ. И все пак олиото на бакалина от ъгъла с най-добро.

(Господин Смит продължава да чете и цъпка с език.)

Г-жа СМИТ. Тази вечер Мери добре е сварила картофите. Последния път не ги беше сварила добре. Обичам ги само добре сварени.

(Господин Смит продължава да чете и цъка с език.)

Г-жа СМИТ. Рибата беше прясна. Облизах си пръстите. Два пъти си сипах. Не, три пъти. Сега ми се ходи до тоалетната. И ти си взе три пъти. Само че третия път си сложи по-малко, отколкото първите два пъти, докато аз си сипах много повече. Аз се нахраних по-добре от тебе. Че как така? Обикновено ти ядеш повече. Никога не ти е липсвал апетит.

(Господин Смит цъка с език.)

Г-жа СМИТ. И все пак май супата беше малко пресолена. Дори повече от твоите шегички. Ха-ха-ха. И празът беше много, а лукът - малко. Съжалявам, че не посъветвах Мери да сложи малко кимион. Следващия път няма да забравя.

(Господин Смит продължава да чете и цъка с език.)

Г-жа СМИТ. На малкия му се иска да пие бира, ще има да се налива, като порасне, на теб се е метнал. Видя ли го на масата как гледаше бутилката? Но аз му налях вода от гарафата. Беше жаден и я изпи. Хелън прилича на мен: добра домакиня е, пестелива е, свири на пиано. Никога не иска да пие английска бира. И тя е като малката, която пие само мляко и яде попара. Личи й, че е само на две годинки. Казва се Пеги.

Паят от дюли и зелен фасул беше чудесен. Може би щеше да е добре с десерта да си налеем по чашка бургундско от Австралия, но не го сложих на масата, за да не даваме лош пример на децата. Трябва да ги учим на въздържание и умереност в живота.

(Господин Смит продължава да чете и цъка с език.)

(...)

Г-жа СМИТ. Киселото мляко е много полезно за стомаха, бърбреците, апендицита и апотеозата. Каза ми го доктор Макензи-Кинг, който лекува децата на съседите ни Джонсови. Той е добър лекар. Човек може да му има доверие. Никога не препоръчва лекарства, които не е опитвал на себе си. Преди да оперира Паркър, сам си оперира черния дроб, без да му има нищо.

Г-н СМИТ. Тогава защо докторът се отърва, а Паркър почина?

Г-жа СМИТ. Защото операцията при доктора беше успешна, а при Паркър – не.

Г-н СМИТ. Тогава Макензи не е добър лекар. Операцията трябваше да бъде успешна и при двамата или пък и двамата трябваше да умрат.

Г-жа СМИТ. Че защо?

Г-н СМИТ. Всеки съвестен лекар трябва да умира с болния, щом не могат да се излекуват и двамата. Капитанът загива с кораба си във вълните. Не го надживява.

ПОРАДИ ОГРАНИЧЕНИЯТА НА АВТОРСКОТО ПРАВО НЯМАМЕ
ПРАВО ДА ПУБЛИКУВАМЕ В АНАПЕСТ ДРАМОТЕКА
ПОВЕЧЕ ОТ 20% ОТ ОБЕМА НА ПИЕСАТА. ЗАТОВА РЕДАКЦИОННИЯТ
ПРЕДГОВОР МОЖЕТЕ ДА ПРОЧЕТЕТЕ НА
<http://www.anapest.org/dramoteka/>
А ЗА ПОВЕЧЕ ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПЪЛНОТО АНАПЕСТ
ИЗДАНИЕ – НА РЕДАКЦИОННИЯ ИМЕЙЛ

(Господин и госпожа Мартин сядат един срещу друг, без да си говорят. Усмивват се свенливо.)

Г-н МАРТИН (следващият диалог трябва да бъде произнесен с провлечен, монотонен, леко напевен глас). Моля за извинение, госпожо, но ми се струва, че ако не се лъжа, вече съм ви срещал някъде.

Г-жа МАРТИН. И на мен ми се струва, господине, че вече съм ви срещал а някъде.

Г-н МАРТИН. Дали не съм ви виждал случайно в Манчестър, госпожо?

Г-жа МАРТИН. Много е възможно, аз съм родом от град Манчестър! Но не си спомням, господине, дали съм ви срещала, или не.

Г-н МАРТИН. Боже Господи, колко странно! Аз също съм от град Манчестър, госпожо!

Г-жа МАРТИН. Колко странно!

Г-н МАРТИН. Колко странно!... Само че аз, госпожо, напуснах град Манчестър преди около пет седмици.

Г-жа МАРТИН. Колко странно! Какво невероятно съвпадение! Аз също, господине, напуснах град Манчестър преди около пет седмици.

Г-н МАРТИН. Взех влака от половин час след осем сутринта, който пристига в Лондон в четвъртина преди пет.

Г-жа МАРТИН. Колко странно! Колко любопитно! И какво съвпадение! И аз, господине, взех същия влак!

Г-н МАРТИН. Господи, колко е странно! Тогава, госпожо, може би съм ви видял във влака!

Г-жа МАРТИН. Много е възможно, не е изключено, вероятно е, а и най-после, защо не?... Но не си го спомням, господине.

Г-н МАРТИН. Аз пътувах във втора класа, госпожо. В

Англия няма втора класа, но аз все пак пътувам във втора!
Г-жа МАРТИН. Колко странно! Колко любопитно и какво съвпадение! Аз, господине, също пътувах във втора класа!

Г-н МАРТИН. Колко странно! Може би наистина сме се срещнали във втората класа, драга госпожо!

Г-жа МАРТИН. Много е възможно и съвсем не е изключено. Но не си го спомням добре, драги господине.

Г-н МАРТИН. Моето място беше във вагон номер осем, шесто купе, госпожо!

Г-жа МАРТИН. Колко странно! И моето място беше във вагон номер осем, шесто купе, драги господине!

Г-н МАРТИН. Колко е любопитно и какво странно съвпадение! Може би сме се срещнали в шесто купе, драга госпожо!

Г-жа МАРТИН. В края на краищата много е възможно. Но не си го спомням, драги господине.

Г-н МАРТИН. Право да ви кажа, драга госпожо, и аз не си го спомням, но е възможно да сме се видели там. И като си помисля, това ми се вижда дори много възможно!

Г-жа МАРТИН. О, разбира се, то се знае, прав сте, господине.

Г-н МАРТИН. Колко странно!... Моето място беше номер три, до прозореца, драга госпожо.

Г-жа МАРТИН. О, Господи ! Колко любопитно и колко странно! Моето беше номер шест, до прозореца, срещу вас, драги господине!

Г-н МАРТИН. О, Господи, колко любопитно и какво съвпадение! Били сме един срещу друг, драга госпожо. Може би сме се видели точно тогава!

Г-жа МАРТИН. Колко странно! Възможно е, господине, но не си го спомням!

Г-н МАРТИН. Право да ви кажа, драга госпожо, и аз не си го спомням. Но много е възможно да сме се видели тогава.

(...)

(Доста дълга пауза. Часовникът бие 29 пъти.)

Г-н МАРТИН (след дълго размишление става бавно и, без да бърза, се отправя към госпожа Мартин, която, изненадана от тържественото му поведение, на свой ред бавно се е надигнала от стола си; господин Мартин говори със същия равен, леко напевен глас). Тогава, драга госпожо, мисля, че няма никакво съмнение - ние сме се виждали вече и вие сте безспорно моята съпруга... Елизабет, това си ти!

(Госпожа Мартин се приближава до господин Мартин, без да бърза. Двамата се прегръщат безстрастно. Часовникът бие веднъж, много силно. Звукът му трябва да бъде толкова силен, че да сепне зрителите. Съпрузите Мартин не го чуват.)

Г-жа МАРТИН. Доналд, това си ти, дарлинг!

ПОРАДИ ОГРАНИЧЕНИЯТА НА АВТОРСКОТО ПРАВО НЯМАМЕ
ПРАВО ДА ПУБЛИКУВАМЕ В АНАПЕСТ ДРАМОТЕКА
ПОВЕЧЕ ОТ 20% ОТ ОБЕМА НА ПИЕСАТА. ЗАТОВА РЕДАКЦИОННИЯТ
ПРЕДГОВОР МОЖЕТЕ ДА ПРОЧЕТЕТЕ НА
<http://www.anapest.org/dramoteka/>
А ЗА ПОВЕЧЕ ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПЪЛНОТО АНАПЕСТ
ИЗДАНИЕ – НА РЕДАКЦИОННИЯ ИМЕЙЛ

Всички без пожарникаря.

Г-жа МАРТИН. Мога да купя едно джобно ножче за брат ми, но вие не можете да купите Ирландия за дядо ви.

Г-н СМИТ. Човек ходи с краката си, но се топли с електричество или с въглища.

Г-н МАРТИН. Който днес продава вол, утре ще получи кол.

(...)

Г-жа СМИТ. Бенджамин Франклин е бил прав: вие сте по-непокоен от него.

Г-жа МАРТИН. Кои са седемте дни на седмицата?

Г-н СМИТ. Monday, Tuesday, Wednesday, Thursday, Friday, Saturday, Sunday.

Г-и МАРТИН: Eduard is a clerck. His sister Nancy is a typist, and his brother William is a shop-assistant.

Г-жа СМИТ. Странно семейство!

Г-жа МАРТИН. По-добре птиче на полето от чорап в трап.

Г-н СМИТ. По-добре догат в халат от шоколад в палат.

Г-н МАРТИН. Домът на англичанина е истински палат.

Г-жа СМИТ. Не знам достатъчно испански, за да ме разберете.

Г-жа МАРТИН. Ще ти дам пантофите на свекърва ми, ако ми дадеш ковчега на мъжа си.

Г-н СМИТ. Търся англикански свещеник, за да го оженя за нашата прислужница.

Г-н МАРТИН. С косата косим ливада, но трябва да се реши всеки ден. Крушата не пада по-далече от ябълката призори.

Г-н СМИТ. Чичо ми живее на село, но това няма значение за акушерката.

Г-н МАРТИН. Хартията е за писане, а писана е за мишката. Сиренето е за посиране.

Г-жа СМИТ. Автомобилът се движи бързо, но готвачката готви по-добре.

Г-н СМИТ. Не се правете на пуюк, ами целунете конспиратора.

Г-н МАРТИН. Charity begins at home.

Г-жа СМИТ. Господин пиронът ми изпрати писма от моята мелница.

Г-н МАРТИН. Може да се докаже, че социалният прогрес е много по-добър със захар.

Г-н СМИТ. Долу ваксата!

(След тази последна реплика на господин Смит останалите млъкват за миг смаяни. Чувства се известно изнервяне. Ударите на часовника са също по-нервни. Репликите, които следват, трябва да бъдат изречени в началото с леден, враждебен тон. Враждебността и нервността ще се усилят. В края на сцената четиримата ще се изправят, викайки своите реплики, с вдигнати юмруци, готови да се нахвърлят един срещу друг.)

Г-н МАРТИН. Човек не си лъска очилата с черна вакса.

Г-жа СМИТ. Да, но с пари може да се купи всичко, каквото искаш.

Г-н МАРТИН. По-добре елен в клопка от леген в топка.

Г-н СМИТ. Какатоес, какатоес, какатоес, какатоес, какатоес, какатоес, какатоес, какатоес, какатоес.

Г-жа СМИТ. Какво какане, какво какане, какво какане, какво какане, какво какане, какво какане, какво какане, какво какане, какво какане.

Г-н МАРТИН. Какво какане каканиже, какво какане каканиже, какво какане каканиже, какво какане каканиже,

какво какане каканиже, какво какане каканиже, какво
какане каканиже, какво какане каканиже.

Г-н СМИТ. Кучето има бълхи, кучето има бълхи.

Г-жа МАРТИН. Кактус, кукус, кокал, коклюш, копелдак.

Г-жа СМИТ. Окака ни каквоеца.

Г-н МАРТИН. По-добре чисти ръце, отколкото мръсно
яйце.

Г-жа МАРТИН (с широко отворена уста). А! О! А! О!

Оставете ме да скърцам със зъби.

Г-н СМИТ. Крокодил!

Г-н МАРТИН. Да шамаросаме Одисей.

Г-н СМИТ. Ще ида да си живея в Какарас при моите
какадупета.

Г-жа МАРТИН. Евкакалиптите на Какалипсо не раждат
какао! Евкакалиптите на Какалипсо не раждат какао!

Евкакалиптите на Какалипсо не раждат какао!

Евкакалиптите на Какалипсо не раждат какао!

Г-жа СМИТ. Мишките имат пишки, пишките нямат мишки!

Г-жа МАРТИН. Ябълката не пада от крушата.

Г-н МАРТИН. Крушата ми дойде до гуша.

Г-н СМИТ. Ама кой те слуша.

Г-жа МАРТИН. Суша под душа.

Г-жа СМИТ. От утре не пуша.

Г-н МАРТИН. Круша в ботуша.

Г-н СМИТ. От круши съм сит.

Г-жа МАРТИН. Авторът на „Сид“.

Г-жа СМИТ. Корней!

Г-н МАРТИН. Пиер.

Г-н СМИТ. Расин!

Г-жа МАРТИН. Жан.

Г-жа МАРТИН, Г-н СМИТ. Жан Корней.

Г-жа СМИТ, г-н МАРТИН. Пиер Расин.

Г-жа МАРТИН. Браво на бърборковците, bravo на бърборковците.

Г-н МАРТИН. Мариан, черен тиган!

Г-жа СМИТ. Кришнамурти, Кришнамурти, Кришнамурти.

Г-н СМИТ. Палата папа папая! Папата пипна папатак.

Г-жа МАРТИН. Базар, Балзак, базука.

Г-н МАРТИН. Бизон, блузон, блейзер, блазе му!

Г-н СМИТ. А, с, и, о, у, а, с, и, о, у, а, с, и, о, у, и!

Г-жа МАРТИН. Б, с, д, ф, г, л, м, н, п, р, с, т, в, ю, я!

Г-н МАРТИН. Лек от лук, лак от лик, лък от люк, люк от лук.

Г-жа СМИТ (имитира пуфтене на влак). Пуф-паф, пуф-паф, пуф-паф, пуф-паф, пуф-паф, пуф-паф, пуф-паф.

Г-н СМИТ. Не!

Г-жа МАРТИН. Е!

Г-н МАРТИН. От!

Г-жа СМИТ. Там!

Г-н СМИТ. А!

Г-жа МАРТИН. Е!

Г-н МАРТИН. От!

Г-жа СМИТ. Тук!

(Всички заедно, крайно раздразнени, си крещят взаимно в ушите. Светлината угасва.)

ВСИЧКИ ЗАЕДНО (във все по-бърз ритъм). Не е оттам, а е оттук! Не е оттам, а е оттук! Не е оттам, а е оттук! Не е оттам, а е оттук! Не е оттам, а е оттук! Не е оттам, а е оттук!

(Репликите прекъсват рязко. Отново светлина.

Господин и госпожа Мартин са седнали така, както в началото са седели семейство Смит.

Представлението започва отново със семейство Мартин, които повтарят точно репликите на семейство Смит в първата сцена, докато завесата пада бавно.)

**ЗА ПОВЕЧЕ ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПЪЛНОТО АНАПЕСТ
ИЗДАНИЕ – НА РЕДАКЦИОННИЯ ИМЕЙЛ**